



Fundusze Europejskie  
dla Wielkopolski



Rzeczpospolita  
Polska

Dofinansowane przez  
Unię Europejską



SAMORZĄD  
WOJEWÓDZTWA  
WIELKOPOLSKIEGO

studium wykonalności dla projektów B+R - ZEFE.ORG - 814 608 814

Załącznik numer 4 do Regulaminu wyboru  
projektów dla naboru FEWP.10.03-IZ.00-001/24

**Tytuł Projektu:**

**Wnioskodawca:**

## Instrukcja do sporządzenia Studium Wykonalności

**Działanie FEWP.10.03 Budowa ekosystemu instytucji otoczenia biznesu oraz  
wsparcie publicznej infrastruktury B+R i cyfryzacji administracji publicznej**

**Typ projektu: Wsparcie rozwoju elektronicznych usług publicznych oraz  
zwiększenie dostępu między innymi przedsiębiorców do tych usług:**

- a) tworzenie systemów i aplikacji przyczyniających się do zwiększenia dostępu między innymi przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych.**
- b) cyfryzacja zasobów publicznych istotnych z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do nich.**
- c) Wsparcie rozwoju i poprawę jakości i dostępności danych przestrzennych.**

### **Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027**

Autor Studium: imię, nazwisko, firma/instytucja

Kontakt: e-mail, telefon

SW.FEWP.10.03.01

Poznań, styczeń 2024 roku

Studium Wykonalności jest dokumentem, w którym przeprowadza się pogłębioną ocenę i analizę potencjału projektu. Ma ono wesprzeć proces decyzyjny poprzez obiektywne i racjonalne określenie jego mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń z nim związanych, zasobów, jakie będą niezbędne do realizacji projektu, a także ocenę szans jego powodzenia.

Celem Instrukcji do sporządzenia Studium Wykonalności, zwanej dalej Instrukcją, jest ujednoczenie sposobu przygotowania Studium Wykonalności dla projektów przez wszystkie podmioty ubiegające się o wsparcie z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 w ramach Działania FEWP.10.03 Budowa ekosystemu instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie publicznej infrastruktury B+R i cyfryzacji administracji publicznej.

Przygotowując Studium Wykonalności należy mieć na uwadze następujące zasady:

1. Dane przedstawione w Studium Wykonalności powinny być zgodne z danymi zawartymi we wniosku o dofinansowanie.
2. Studium Wykonalności musi być aktualne na dzień składania wniosku.
3. Studium Wykonalności musi być zgodne z:
  - a. Programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW);
  - b. Szczegółowym Opiszem Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (SZOP FEW);
  - c. Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027;
  - d. Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
  - e. Przewodnikiem do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Project - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020) Komisji Europejskiej, grudzień 2014 roku (Przewodnik AKK);
  - f. Vademecum analizy ekonomicznej (Economic Appraisal Vademecum 2021-2027), Komisji Europejskiej, wrzesień 2021 (Vademecum AE).
4. Należy wskazać wszystkie źródła pozyskania danych (zarówno liczbowych, jak i nieliczbowych) oraz okres, którego dotyczą. Dane muszą być wiarygodne i realne. Dane statystyczne powinny być nie starsze niż 2 lata.

Instytucja Zarządzająca zaleca, aby sporządzać Studium Wykonalności zgodnie z przedstawionym schematem. Strona tytułowa powinna zawierać tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, nazwę Działania i właściwego typu projektu wynikającego z FEW, imię i nazwisko autora Studium Wykonalności oraz jego dane kontaktowe. Przy wypełnianiu dokumentu należy usunąć opisy stanowiące wskazówki do poszczególnych pozycji Studium Wykonalności. Dodatkowo należy unikać nadmiernego rozbudowywania opisów i podawania informacji zbędnych dla oceny wykonalności projektu. Informacje powinny być konkretne i jednoznaczne, najlepiej poparte danymi liczbowymi.

Jednocześnie należy pamiętać, że Instrukcja nie jest podręcznikiem przygotowania Studium Wykonalności, a jedynie zbiorem wskazówek co do zawartości i sposobu jego przygotowania. W związku z powyższym nie należy traktować wszystkich wymienionych w Instrukcji elementów obowiązkowo – należy odnieść się tylko do tych punktów, które mają zastosowanie w

realizowanym przez Wnioskodawcę typie projektu. Wszystkie podmioty zainteresowane ubieganiem się o dofinansowanie w ramach FEW powinny zapoznać się z regulacjami unijnymi oraz krajowym, w zakresie przygotowywania projektów inwestycyjnych.

Integralną częścią Studium Wykonalności jest załącznik w formie arkusza kalkulacyjnego (w formacie przygotowanym przez Instytucję Zarządzającą), służący przedstawieniu analizy finansowej. Arkusz zawiera formuły i powiązania ułatwiające przeprowadzenie obliczeń, z których należy korzystać.

## Spis treści

1.	Identyfikacja projektu i opis celów projektu .....	6
1.1.	Cele projektu .....	6
1.2.	Identyfikacja projektu .....	6
1.3.	Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu .....	6
1.4.	Analiza procesów biznesowych .....	7
2.	Analiza zdolności finansowo-organizacyjnej Wnioskodawcy .....	8
3.	Analiza występowania pomocy publicznej w projekcie.....	8
4.	Zgodność projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi .....	9
4.1.	Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP).....	9
4.2.	Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON).....	11
5.	Zgodność projektu z kryteriami oceny.....	12
5.1.	Standardy dostępności cyfrowej WCAG 2.1.....	12
5.2.	Projekt nie dubluje funkcji innych projektów .....	12
5.3.	Projekt jest zorientowany usługowo .....	12
5.4.	Projekt, a założenia Architektury Informacyjnej Państwa (AIP).....	13
5.5.	Projekt jest realizowany zgodnie z wymaganiami w zakresie interoperacyjności .....	15
5.6.	Skalowalność nowoczesnych rozwiązań informatycznych i technologicznych.....	15
5.7.	Możliwość rozbudowy inwestycji na inne obszary nieujęte w projekcie .....	15
5.9.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego .....	15
5.10.	Cyfryzacja zasobów publicznych istotnych z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości	16
6.	Zgodność z dokumentami strategicznymi.....	16
6.1.	Zgodność z Terytorialnym Planem Transformacji Wielkopolski Wschodniej .....	16
6.2.	Zgodność ze Strategią rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 .....	16
7.	Analiza wariantów .....	17
7.1.	Analiza wykonalności .....	17
7.2.	Analiza opcji.....	17
8.	Analiza finansowa .....	17
8.1.	Założenia.....	19
8.2.	Nakłady inwestycyjne projektu i wydatki kwalifikowalne .....	20
8.3.	Przychody operacyjne projektu .....	20

8.4.	Koszty operacyjne projektu .....	20
8.5.	Wskaźniki efektywności finansowej .....	21
8.6.	Trwałość finansowa .....	21
9.	Wartość dofinansowania projektu .....	22
9.1.	Ustalenie dofinansowania dla projektów nieobjętych pomocą publiczną.....	22
9.2.	Ustalenie dofinansowania dla projektów objętych pomocą de minimis .....	22
9.3.	Ustalenie dofinansowania dla projektów objętych pomocą publiczną.....	22
10.	Analiza ekonomiczna.....	24
11.	Analiza wrażliwości i ryzyka.....	25

## 1. Identyfikacja projektu i opis celów projektu

### 1.1. Cele projektu

Należy przedstawić od jednego do kilku realnych i konkretnych celów. Cele projektu powinny zostać określone w oparciu o analizę potrzeb danego środowiska społeczno-gospodarczego, z uwzględnieniem zjawisk najbardziej adekwatnych do skali oddziaływania projektu.

Cele projektu powinny:

- a) jasno wskazywać, jakie korzyści społeczno-gospodarcze można osiągnąć dzięki wdrożeniu projektu,
- b) być logicznie powiązane ze sobą (w przypadku gdy w ramach projektu realizowanych jest jednocześnie kilka celów),
- c) na tyle, na ile to możliwe należy je skwantyfikować, poprzez określenie wartości bazowych i docelowych oraz metodę pomiaru poziomu ich osiągnięcia,
- d) być logicznie powiązane z celami realizacji danego priorytetu i działania FEW, w ramach którego złożony został wniosek o dofinansowanie.

### 1.2. Identyfikacja projektu

Identyfikacja projektu musi zawierać zwięzłą i jednoznaczną informację na temat całościowej koncepcji i logicznych ram projektu. Należy zatem uwzględnić w niej następujące kwestie:

- a) zarys i ogólny charakter projektu (to jest prezentację projektu jako przedmiotu przedsięwzięcia wraz z opisem, podaniem podstawowych parametrów technicznych, całkowitym kosztem inwestycji, w tym całkowitym kosztem kwalifikowalnym, lokalizacją i tak dalej),
- b) analizę projektu w kontekście całego układu infrastruktury, to jest funkcjonalne i rzeczowe powiązania między danym projektem a istniejącą infrastrukturą.

Projekt musi stanowić samodzielną (pod kątem operacyjności) jednostkę analizy. Oznacza to, że obejmuje on zadania inwestycyjne, które sprawiają, że efektem realizacji projektu jest stworzenie w pełni funkcjonalnej i operacyjnej infrastruktury

### 1.3. Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu

Należy przeprowadzić analizę, z której wynikać będzie, że Wnioskodawca nie posiada lub posiada w ograniczonym stopniu zasoby infrastrukturalne umożliwiające realizację projektu.

Wnioskodawca powinien wykazać, że przeprowadził rzetelną analizę popytu dla projektu (i przedstawić wyciągnięte z niej wnioski) oraz wskazać w jaki sposób wnioski z analizy przełożyły się na zakres projektu. Należy przy tym podać: kiedy była prowadzona analiza, przedstawić dane wykorzystane do jej sporządzenia i wskazać ich źródła. Analiza powinna uwzględniać zarówno popyt bieżący (w oparciu o aktualne dane), jak również popyt prognozowany. Analizę prognozowanego popytu należy przeprowadzić porównawczo: dla scenariusza z przeprowadzoną inwestycją oraz bez inwestycji. Oceniana będzie zarówno rzetelność wyżej wymienionych analiz (w zakresie: aktualności danych; wskazanych metod badawczych, które zostały wykorzystane w

analizach; udokumentowania źródeł danych; doboru źródeł danych), jak i adekwatność rozwiązań zaproponowanych w projekcie.

Ponadto należy przedstawić informacje, czy:

- a) w projekcie zastosowano najnowsze osiągnięcia technologiczne i organizacyjne dla wprowadzania procesów modernizacyjnych wspomagających bieżącą działalność instytucji, w tym aplikacji ISP (informacje sektora publicznego) i systemów bazodanowych, służących poprawie efektywności zarządzania oraz upowszechnianiu komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych (na przykład: chmura obliczeniowa, elektroniczny obieg dokumentów, otwarte dane publiczne wysokiej jakości, budowa odpowiednich narzędzi analitycznych, i tym podobne),
- b) inwestycja posiada element innowacyjny dotyczący rozwiązań informatycznych, takich jak: elementy SI (sztucznej inteligencji), aplikacje na urządzenia mobilne, chmura obliczeniowa, udostępnianie publicznych danych poprzez API (API – Application Programming Interface, ang. Interfejs Programowania Aplikacji),
- c) projekt jest kontynuacją projektu z perspektywy 2014-2020 (w przypadku kontynuacji zrealizowanych uprzednio projektów wymagane jest szczegółowe uzasadnienie kolejnych projektów w tym zakresie, poparte analizą znaczących korzyści społeczno – gospodarczych) – jeśli dotyczy.

#### 1.4. Analiza procesów biznesowych

Wnioskodawca powinien przedstawić analizę procesów biznesowych związanych ze świadczeniem usług, z uwzględnieniem stanu aktualnego i docelowego. Należy przedstawić analizę uwzględniającą mapę procesów biznesowych, modele kluczowych procesów biznesowych, zakres zmian w procesach biznesowych, właścicieli procesów biznesowych. Należy wykazać, że przenoszone w całości lub części do sfery elektronicznej procesy biznesowe są, lub w ramach projektu zostaną, zoptymalizowane pod kątem świadczenia usług drogą elektroniczną. Wnioskodawca powinien przedstawić opis kluczowych procesów związanych ze świadczeniem usług, które projekt ma usprawniać.

Dla każdej usługi objętej projektem Wnioskodawca powinien przedstawić:

- a) mapę procesów biznesowych (opis relacji pomiędzy poszczególnymi procesami składającymi się na usługę),
- b) modele kluczowych procesów biznesowych, składających się na usługę, dla obecnego i docelowego sposobu realizacji usług.

Wnioskodawca powinien przedstawić opis zmian w procesach biznesowych ze szczególnym uwzględnieniem roli jaką będą pełniły planowane do wdrożenia systemy informatyczne w szczególności zaznaczyć na stosownym diagramie i opisać źródła danych usług objętych projektem i automatyzację wymiany danych z innymi usługami. Dla każdego procesu biznesowego należy wskazać właściciela z uprawnieniami, które pozwalają mu na zmianę procesu biznesowego. Należy wskazać zakres procesów biznesowych usług wspieranych przez objęte projektem systemy

teleinformatyczne. Wnioskodawca powinien wykazać, że przenoszone, w całości lub w części, do sfery elektronicznej procesy biznesowe są lub w ramach projektu zostaną zoptymalizowane pod kątem świadczenia usług drogą elektroniczną.

## **2. Analiza zdolności finansowo-organizacyjnej Wnioskodawcy**

Należy wykazać, że Wnioskodawca jest odpowiednio przygotowany do utrzymania efektów realizacji projektu pod względem organizacyjnym, technicznym i finansowym, w tym:

- a) wskazać zagwarantowane źródła i mechanizmy finansowania zadań,
- b) przedstawić opis zdolności finansowo-organizacyjnej, w szczególności w zakresie potencjału technicznego, kadrowego i finansowego niezbędnego do utrzymania efektów realizacji projektu w okresie trwałości, tak aby było możliwe zapewnienie w tym okresie świadczenia usług na poziomie nie niższym niż zrealizowany w projekcie,
- c) wskazać podmioty odpowiedzialne za utrzymanie trwałości projektu oraz rolę, jaką pełnią w organizacjach (trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami).

Wnioskodawca powinien również wskazać, czy projekt jest realizowany w partnerstwie. Partnerem jest podmiot wymieniony we wniosku o dofinansowanie projektu, wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne, finansowe, realizujący projekt wspólnie z Wnioskodawcą i innymi partnerami. Wnioskodawca powinien przedstawić potencjał poszczególnych partnerów do skutecznej realizacji przypisanych im zadań w projekcie, podział zadań w ramach partnerstwa na każdym etapie realizacji projektu.

## **3. Analiza występowania pomocy publicznej w projekcie**

Należy zbadać i określić, czy planowane wsparcie stanowi pomoc publiczną w rozumieniu artykułu 107 ustępu 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a Wnioskodawca jest traktowany jako przedsiębiorca, o którym mowa w przytoczonym artykule. Pojęcie „przedsiębiorstwa” zdefiniowane jest w artykule 1 załączniku 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu artykułu 107 i 108 Traktatu. Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem, „za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub stowarzyszenia prowadzące regularną działalność gospodarczą.”



Zgodnie z przepisem artykułu 107 ustępu 1 TFUE, wsparcie finansowe dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą stanowi pomoc publiczną, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- 1) Udzielane jest ono z budżetu państwa lub z innych środków publicznych,
- 2) Przedsiębiorstwo uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku,
- 3) Ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
- 4) Grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

#### 4. Zgodność projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi

##### 4.1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP)

Należy wykazać zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 roku.

Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 roku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Ocena zgodności projektu z KPP odbywa się na podstawie Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w szczególności załącznika numer III.

W celu potwierdzenia zgodności projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej należy odpowiedzieć na poniższe pytania, które stanowią ogólne wskazówki:

**Kwestie ogólne:** Których praw podstawowych dotyczy projekt? Czy przedmiotowe prawa stanowią prawa absolutne (które nie podlegają żadnym ograniczeniom, na przykład: godność człowieka)? Czy działania przewidziane w projekcie mają zarówno korzystny, jak i niekorzystny wpływ w zależności od praw podstawowych, których dotyczą (na przykład: niekorzystny wpływ na wolność słowa i korzystny wpływ na prawo własności intelektualnej)?

**Godność:** Czy projekt ma wpływ na godność człowieka, prawo do życia lub prawo do integralności osoby? Czy projekt dotyczy kwestii (bio)etycznych (klonowanie, wykorzystanie organizmu ludzkiego lub jego części dla zysku finansowego, badania/testy genetyczne, wykorzystanie informacji genetycznych)? Czy realizacja projektu pociągnie za sobą ryzyko niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania? Czy projekt będzie miał wpływ pod względem pracy przymusowej lub handlu ludźmi?

**Osoby prywatne, życie prywatne i rodzinne, wolność sumienia i wolność słowa:** Czy projekt ma wpływ na:

- a) prawo do wolności osób prywatnych?,

- b) prawo do prywatności życia prywatnego (w tym domu i wysyłanych i odbieranych informacji)?,
- c) prawo osoby prywatnej do swobodnego przemieszczania się na terenie UE?,
- d) prawo do zawarcia małżeństwa i na prawo do założenia rodziny lub na prawną, gospodarczą i społeczną ochronę rodziny?,
- e) wolność myśli, sumienia i religii?,
- f) wolność wypowiedzi i informacji?,
- g) na wolność zrzeszania się i zgromadzeń?,
- h) na wolność sztuk i nauk?

**Dane osobowe:** Czy projekt wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych? Kto przetwarza dane osobowe i w jakich celach? Czy zagwarantowane są prawa osoby prywatnej do dostępu, poprawiania i sprzeciwu? Czy operacje przetwarzania danych zgłoszono właściwemu organowi? Czy łańcuchy przetwarzania/przesyłania danych obejmują także przesyły międzynarodowe i jeżeli tak, czy istnieją jakiekolwiek szczegółowe gwarancje w zakresie przesyłów międzynarodowych? Czy zapewniono bezpieczeństwo operacji przetwarzania danych z technicznego i organizacyjnego punktu widzenia? Czy przewidziano jakiekolwiek gwarancje, aby ewentualna ingerencja w prawo do ochrony danych była proporcjonalna i konieczna? Czy wdrożono odpowiednie/szczególne mechanizmy przeglądu i nadzoru?

**Azyl i ochrona w przypadku usunięcia z terytorium państwa, wydalenia lub ekstradycji:** Czy projekt ma wpływ na prawo do azylu i czy gwarantuje zakaz wydalenia lub ekstradycji zbiorowej osób prywatnych do państw, w których istnieje poważne ryzyko, że te osoby mogą być poddane karze śmierci, torturom lub poniżającemu traktowaniu?

**Prawa własności i prawo do prowadzenia działalności gospodarczej:** Czy projekt ma wpływ na prawa własności (prawo do ziemi, do posiadania majątku ruchomego i wartości niematerialnych i prawnych)? Czy ograniczone są prawa do kupna, sprzedaży lub użytkowania nieruchomości? Jeżeli tak, czy nastąpi zupełna utrata nieruchomości? Jeżeli tak, jakie są uzasadnienia i mechanizmy kompensacyjne? Czy projekt ma wpływ na wolność prowadzenia działalności gospodarczej lub nakłada dodatkowe wymogi, które zwiększają koszty transakcji dla podmiotów gospodarczych, których dotyczy?

**Równouprawnienie płci, równe traktowanie i równość szans, niedyskryminacja i prawa osób niepełnosprawnych:** Czy projekt chroni zasadę równości wobec prawa i czy może mieć ono bezpośredni lub pośredni wpływ na zasadę niedyskryminacji, równego traktowania, równouprawnienia płci i równych szans dla wszystkich? Czy projekt ma inny (bezpośredni lub pośredni) wpływ na kobiety i na mężczyzn? W jaki sposób projekt promuje równość kobiet i mężczyzn? W jaki sposób projekt pociąga za sobą jakiekolwiek różnice w bezpośrednim traktowaniu grup ludzi lub osób ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną? Czy projekt może prowadzić do dyskryminacji pośredniej? Czy w ramach projektu zapewnia się poszanowanie praw osób niepełnosprawnych zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach osób

niepełnosprawnych? W jaki sposób? (zobacz <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32010D0048>)

**Prawa dziecka:** Czy projekt wzmacnia lub ogranicza prawa dziecka (lub grupy dzieci)? Jak jest uzasadnienie ewentualnego ograniczenia? Czy projekt uwzględnia zasadę nadrzędnego interesu dziecka? Czy projekt pomaga w propagowaniu ochrony praw dziecka? Jeżeli tak, czy uwzględnia również prawa i zasady określone w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka? Jeżeli tak, jakich artykułów może dotyczyć? W jaki sposób w ramach projektu promuje się zasady przewodnie Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka? Czy projekt narusza którąkolwiek z zasad przewodnich Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka? Jakie kroki podjęto, by poprawić sytuację lub zrekompensować wszelkie niekorzystne skutki, jakie może wyrzucić? Czy poszanowano prawo dziecka do bycia wysłuchanym we wszystkich sprawach, które jego dotyczą? Czy projekt przyczynia się do promocji wymiarów sprawiedliwości przyjaznych dziecku, dostosowanych do potrzeb, wieku i dojrzałości dziecka?

**Dobra administracja/ skuteczne środki odwoławcze/wymiar sprawiedliwości:** Czy stosowane procedury administracyjne będą bardziej obciążające? Czy procedury zagwarantują prawo do bycia wysłuchanym, prawo dostępu do akt z należyтым uwzględnieniem tajemnicy zawodowej i handlowej, jak również obowiązek uzasadnienia decyzji przez organy administracji? Czy projekt ma wpływ na dostęp osoby prywatnej do wymiaru sprawiedliwości? Jeżeli projekt ma wpływ na prawa i wolności gwarantowane przez prawo Unii, czy przewiduje on prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem? Jeżeli projekt dotyczy prawa karnego lub przewiduje sankcje z zakresu prawa karnego, czy obejmuje on zapewnione gwarancje w zakresie domniemania niewinności i prawa do obrony, zasad legalności oraz proporcjonalności kar do czynów zabronionych pod groźbą kary, a także zakazu ponownego sądenia lub karania w postępowaniu karnym za ten sam czyn zabroniony pod groźbą kary?

**Solidarność i prawa pracowników:** Czy w ramach projektu poszanowane są prawa pracowników, takie jak: prawo pracowników do informacji i konsultacji w ramach przedsiębiorstwa; prawo do rokowań i działań zbiorowych; prawo dostępu do pośrednictwa pracy; ochrona w przypadku nieuzasadnionego zwolnienia z pracy; należyte i sprawiedliwe warunki pracy; zakaz pracy dzieci i ochrona młodocianych w pracy; oraz prawo do świadczeń z zabezpieczenia społecznego i do usług społecznych?

**Ochrona środowiska:** Czy projekt przyczynia się do utrzymania wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz poprawy jakości środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju?

#### 4.2. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)

Należy wykazać zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 roku w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy. Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

## 5. Zgodność projektu z kryteriami oceny

### 5.1. Standardy dostępności cyfrowej WCAG 2.1

Należy wykazać, że projekty związane z elektroniczną publikacją informacji (e-usługi, strony internetowe) zakładają stosowanie odpowiednich standardów dostępności treści internetowych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, zgodnych z wytycznymi Web Content Accessibility Guidelines 2.1 (WCAG 2.1)

### 5.2. Projekt nie dubluje funkcji innych projektów

Należy wykazać, że projekt nie dubluje funkcji innych projektów, realizowanych z poziomu centralnego i regionalnego.

Wnioskodawca powinien wykazać zasadność realizacji projektu w świetle zależności pomiędzy projektem a innymi przedsięwzięciami, w szczególności – czy produkty specjalistyczne projektu nie dublują tych, które są eksploatowane lub tworzone w innych projektach realizowanych lub zrealizowanych przez Wnioskodawcę lub inne podmioty.

Istotą jest wykazanie, że:

- a) projekt zostanie bez przeszkód zrealizowany, to znaczy ryzyka wynikające z zależności pomiędzy projektami zostały właściwie rozpoznane i zostały zaplanowane właściwe działania minimalizujące ich wpływ,
- b) produkty projektu nie dublują tych, które są eksploatowane lub tworzone w innych projektach realizowanych lub zrealizowanych przez wnioskodawcę lub inne podmioty,
- c) produkty projektów finansowanych z funduszy europejskich w latach 2014-2020, niezbędne do realizacji produktów planowanych w projektach zgłaszanych do FEW 2021+ są gotowe (to jest dokonano ich odbioru oraz uruchomiono wszystkie związane z nimi usługi i funkcjonalności, niezbędne dla wdrożenia nowych usług).

### 5.3. Projekt jest zorientowany usługowo

Wnioskodawca powinien jasno zdefiniować usługi objęte projektem oraz wskazać ich obecny i docelowy poziom e-dojrzałości. Dla e-usług rozwijanych, które już istnieją w formie elektronicznej, należy również wskazać planowane nowe funkcjonalności, to jest szczególne cechy lub elementy danej usługi.

Przedstawiając uzasadnienie należy mieć na uwadze, że elektroniczna usługa publiczna to działanie podejmowane przez podmiot publiczny, polegające na umożliwieniu usługobiorcy realizacji obowiązku lub uprawnienia określonego przepisem prawa, realizowane z udziałem usługobiorcy za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, to znaczy bez jednoczesnej obecności stron.

Poziom dojrzałości e-usług określają następujące definicje:

Poziom 4 e-usług: transakcja – ten poziom dojrzałości zakłada, że całość usługi realizowana jest w postaci elektronicznej, w szczególności zaś: dostarczenie wszystkich dokumentów i doręczeń w

postaci elektronicznej, brak czynności, które obywatel lub przedsiębiorca musiałby wykonać w postaci papierowej, w przypadku wymagania dokonania płatności – możliwość dokonania tej płatności w postaci elektronicznej.

Poziom 5 to najwyższy poziom dojrzałości elektronicznej usługi publicznej, który zakłada, że:

- a) formularze wniosków w postaci elektronicznej będą wstępnie wypełniane będącymi w posiadaniu podmiotu świadczącego usługę danymi obywatela lub przedsiębiorcy (na przykład: imię i nazwisko, dane adresowe, numer PESEL, REGON i tym podobne),
- b) w przypadku usług, w których nie ma konieczności składania wniosku, urząd automatycznie załatwia sprawę (realizuje usługę) w zakresie odpowiednim do sytuacji życiowej usługobiorcy,
- c) w przypadku, gdy w procedurze istnieje konieczność dokonania płatności, usługodawca zapewni przekierowanie usługobiorcy do właściwego pośrednika dla dokonania płatności (operacja przekierowania musi zapewnić zachowanie kontekstu zdarzenia, to znaczy wszystkie pola niezbędne do zdefiniowania i wykonania płatności, na przykład: przelewu, są wypełniane automatycznie przez system usługodawcy).

W celu wykazania określonego poziomu dojrzałości elektronicznej usługi publicznej, wszystkie jej funkcjonalności powinny być definiowane w sposób jak najbardziej szczegółowy.

Wszystkie e- usługi w projekcie powinny być przedstawiane z punktu widzenia usługobiorcy (nie usługodawcy) – jako konkretne sprawy, które można załatwić. Pobranie informacji publicznej nie może być wykazywane jako e-usługa.

#### 5.4. Projekt, a założenia Architektury Informacyjnej Państwa (AIP)

Wnioskodawca powinien wykazać, że projekt z zakresu rozwoju e-usług (w tym digitalizacji zasobów publicznych oraz cyberbezpieczeństwa) jest realizowany przy zapewnieniu jego komplementarności z poziomem krajowym. Rozwiązania wdrażane w ramach projektu będą realizowały założenia Architektury Informacyjnej Państwa. Przedstawiając uzasadnienie Wnioskodawca powinien odnieść się do zakresu wskazanych poniżej pryncypiów architektonicznych (Pryncypiów AIP), rozumianych jako podstawowe i trwałe zasady tworzenia oraz rozwoju systemów informacyjnych państwa (w tym: systemów teleinformatycznych i rejestrów publicznych):

- a) **Pomocniczość i proporcjonalność** (wszelkie działania informatyzacyjne powinny być podejmowane przez organy na jak najniższym szczeblu).
- b) **Otwartość** (rozwiązania teleinformatyczne administracji publicznej muszą być w najszerszym możliwym zakresie oparte na otwartych specyfikacjach i standardach, otwartych formatach danych na potrzeby ich wymiany, a w innych wypadkach na powszechnie uznanych dobrych praktykach branżowych).
- c) **Przejrzystość** (rozwiązania e-administracji należy tworzyć w sposób zapewniający przejrzystość procesów i reguł administracyjnych, przepływu danych i podejmowanych decyzji).

- d) **Ponowne wykorzystanie** (rozwiązania teleinformatyczne tworzone przez administrację publiczną powinny być projektowane z założeniem reużywalności danych, komponentów technicznych, dokumentacji, doświadczeń, standardów i modeli).
- e) **Neutralność technologiczna, przystosowalność i możliwość przenoszenia danych** (systemy teleinformatyczne należy projektować w sposób minimalizujący ryzyko zachowań monopolistycznych ze strony dostawców (vendor lock-in) oraz zapewniający zachowanie zasad pełnej konkurencyjności).
- f) **Zorientowanie na potrzeby użytkownika** (pod pojęciem użytkownika usług administracji publicznej należy rozumieć zarówno obywateli (osoby fizyczne), przedsiębiorców, jak i inne organy administracji mających do nich dostęp i z nich korzystających. Potrzeby użytkownika są determinantą tego z jakich usług użyteczności publicznej może on korzystać, które będą mu oferowane i w jaki sposób).
- g) **Włączenie i dostępność** (rozwiązania e-administracji muszą być w największym możliwym stopniu dostępne dla grup odbiorców których dotyczy. Włączenie - umożliwienie wszystkim użytkownikom pełnego korzystania z osiągnięć jakie niosą za sobą nowe technologie w zakresie dostępu do usług użyteczności publicznej, bez względu na różnego rodzaju ograniczenia. Dostępność - zapewnia ludziom z wszelkiego rodzaju niepełnosprawnościami, osobom starszym możliwość korzystania z usług administracji publicznej, na takim poziomie na jakim korzystać mogą osoby zdrowe/ pozostałe).
- h) **Bezpieczeństwo i prywatność** (dobór technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa musi wynikać z obowiązujących przepisów prawa i wymagań biznesowych, w szczególności oczekiwanego poziomu niezawodności, integralności i poufności danych i systemów).
- i) **Wielojęzyczność** (rozwiązania teleinformatyczne muszą przewidywać możliwość wielojęzycznej komunikacji z użytkownikiem i obywatelem. W związku ze swobodą przepływu osób, użytkownikami systemów e-administracji mogą być/są osoby obcojęzyczne).
- j) **Uproszczenie administracyjne** (cyfryzacja jako narzędzie poprawy realizacji zadań państwa wobec obywateli musi koncentrować się na efektywności obsługi spraw z perspektywy obywatela. W miarę rozwoju możliwości technicznych należy eliminować zbędne i nadmiarowe procedury, dokumenty, a niektórych przypadkach również zmniejszać złożoność organizacyjną instytucji. Zarządzanie usługą musi opierać się o zdefiniowany cykl życia usługi z okresową weryfikacją potrzeby i wartości publicznej).
- k) **Ochrona informacji** (dobór technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa musi wynikać z wymagań biznesowych, w szczególności oczekiwanego poziomu ciągłości działania i niezaprzeczalności zapisów).
- l) **Skuteczność, wydajność i optymalność** (tworzone rozwiązania techniczne administracji publicznej muszą służyć podnoszeniu efektywności administracji jako całości i zapewniać racjonalne wydatkowanie pieniędzy publicznych. W ocenie efektywności kluczowymi czynnikami są: skuteczność obsługi potrzeb obywateli, bezpieczeństwo, koszty realizacji zadań państwa, koszty ponoszone przez użytkowników).

#### 5.5. Projekt jest realizowany zgodnie z wymaganiami w zakresie interoperacyjności

Wnioskodawca powinien opisać, w jaki sposób wszystkie systemy teleinformatyczne w ramach projektu spełniają wymagania dotyczące interoperacyjności wskazane w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 roku w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

#### 5.6. Skalowalność nowoczesnych rozwiązań informatycznych i technologicznych

Należy wykazać, czy przewidziane do wdrożenia nowoczesne rozwiązania informatyczne oraz technologiczne są skalowalne..

#### 5.7. Możliwość rozbudowy inwestycji na inne obszary nieujęte w projekcie

Wnioskodawca powinien opisać, czy i w jaki sposób, przewidziano możliwość rozbudowy inwestycji na inne obszary działalności Wnioskodawcy nie ujęte w projekcie.

#### 5.8. Dostępność e-usług

Wnioskodawca powinien wykazać, czy wszystkie wdrażane w ramach projektu e-usługi posiadają rozwiązania:

- a) oparte o metody projektowania zorientowanego na użytkownika, zgodnego z wynikami badań potrzeb usługobiorców;
- b) polegające na monitorowaniu e-usług pod kątem dostępności i użyteczności graficznych interfejsów dla wszystkich użytkowników, ciągłości działania i powszechności wykorzystania;
- c) umożliwiające korzystanie przez użytkowników z elektronicznych usług publicznych różnymi kanałami dostępu, niezależnie od miejsca przebywania i wykorzystywanej technologii.

#### 5.9. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Należy wskazać wpływ realizacji projektu na rozwój społeczeństwa informacyjnego (wsparcia transformacji cyfrowej Wielkopolski Wschodniej).

Należy opisać, czy projekt realizuje społecznie istotne cele, w tym między innymi założenia Architektury Informacyjnej Państwa (AIP), to jest:

- a) poprawę relacji państwa z obywatelem;
- b) usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji;
- c) zwiększenie dostępności i jakości zasobów informacyjnych państwa;
- d) rozwój kompetencji cyfrowych.

Ponadto należy przedstawić wpływ projektu na zwiększenie poziomu interakcji cyfrowych mieszkańców i przedsiębiorców z Wielkopolski Wschodniej z instytucjami publicznymi. W opisie należy wykazać czy efektem projektu będzie między innymi zwiększenie dostępności i jakości e-usług oraz e-zasobów publicznych, danych przestrzennych i tym podobne. Jeśli tak, opis powinien zawierać szczegółowe uzasadnienie.

Należy wskazać, czy realizacja projektu będzie miała wpływ na realizację innych celów, np. czy niwelowanie różnic w dostępie do rozwiązań cyfrowych będzie przekładać się na przykład na obniżenie zagrożenia marginalizacją. Należy również wykazać, czy zastosowane rozwiązania przyczynią się do skutecznego wdrażania rozwiązań z zakresu Przemysłu 4.0., rozwoju inteligentnych miast (smart cities) i wsi (smart villages), inteligentnego rolnictwa (smart farming) opartych na rozwoju sztucznej inteligencji, internetu rzeczy i blockchain/rejestrów rozproszonych, platform e-usług.

#### 5.10. Cyfryzacja zasobów publicznych istotnych z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości

Należy wskazać, czy projekt uwzględnia cyfryzację zasobów publicznych istotnych z punktu widzenia rozwoju przedsiębiorczości, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do nich.

## 6. Zgodność z dokumentami strategicznymi

### 6.1. Zgodność z Terytorialnym Planem Transformacji Wielkopolski Wschodniej

Należy wskazać i opisać w jaki sposób projekt przyczyni się do realizacji wyzwań, potrzeb i celów określonych w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (w wersji aktualnej na dzień ogłoszenia konkursu).

### 6.2. Zgodność ze Strategią rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040

Należy wskazać w jakim stopniu projekt wpływa na zdiagnozowane potrzeby i cele rozwojowe obszaru Wielkopolski Wschodniej ujęte w Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 (w wersji aktualnej na dzień ogłoszenia naboru) oraz czy planowane w projekcie działania są adekwatne do wyżej wymienionych celów i potrzeb. Należy wskazać i uzasadnić:

- a) czy projekt wpływa na niwelowanie słabych stron i zagrożeń oraz wzmocnienie silnych stron i wykorzystywanie szans zidentyfikowanych w Strategii;
- b) czy projekt wpływa na realizację celów rozwojowych ujętych w Strategii (w szczególności, w jaki sposób wpisuje się w kierunki interwencji i planowane działania);
- c) czy projekt wpływa na wzrost dostępności i rozwój wysokiej jakości usług publicznych.

### 6.3. Wzmocnianie obszarów wskazanych w Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 jako strategiczne obszary wsparcia w zakresie minimalizacji barier rozwojowych

W opisie należy przedstawić informację czy projekt zlokalizowany jest w gminie zakwalifikowanej do strategicznych obszarów wsparcia wskazanych w Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 (w wersji aktualnej na dzień ogłoszenia naboru) to jest obszaru wzmocniania rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych obszarów zmarginalizowanych.



## 7. Analiza wariantów

Dla projektów, których całkowity koszt kwalifikowalny w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie wynosi co najmniej 50 mln PLN, analizę wariantów należy przygotować na podstawie Rozdziału 5. „Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji” Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

Dla pozostałych projektów obowiązuje metodyka przedstawiona poniżej.

### 7.1. Analiza wykonalności

Należy przeprowadzić i przedstawić identyfikację możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych, które można uznać za wykonalne pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym.

Nie należy identyfikować tych wariantów, które pozostają w sprzeczności z istniejącym stanem prawnym, są niemożliwe do wykonania z przyczyn ekonomiczno-finansowych, istniejących ograniczeń technicznych.

### 7.2. Analiza opcji

Należy przedstawić porównanie i ocenę możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych zidentyfikowanych na etapie analizy wykonalności. W niniejszym punkcie analizę w formie opisowej należy przeprowadzić pod kątem dostępnych rozwiązań technologicznych, z podaniem wartości realizacji tych wariantów.

## 8. Analiza finansowa

Dla projektów, których całkowity koszt kwalifikowalny w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie wynosi co najmniej 50 mln PLN, analizę finansową należy przygotować na podstawie Rozdziału 6. „Analiza finansowa” Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

Dla pozostałych projektów obowiązuje metodyka przedstawiona poniżej.

Analizę finansową należy przeprowadzić w oparciu o metodę DCF, przy uwzględnieniu między innymi:

- a) analizy skonsolidowanej prowadzonej jednocześnie z punktu widzenia właściciela infrastruktury, jak i podmiotu gospodarczego ją eksploatującego (operatora), w przypadku gdy są oni odrębnymi podmiotami;
- b) wyłącznie przepływów środków pieniężnych, to jest rzeczywistej kwoty pieniężnej wypłacanej lub otrzymywanej przez dany projekt (niepieniężne pozycje rachunkowe jak amortyzacja nie są ujmowane w przepływach pieniężnych);
- c) przepływów środków pieniężnych w roku, w którym zostały dokonane i ujęte w okresie odniesienia (metoda kasowa), przy czym wyjątek stanowią nakłady inwestycyjne na

- realizację projektu poniesione przed pierwszym rokiem okresu odniesienia – należy je uwzględnić w pierwszym roku odniesienia, w wartościach niezdyskontowanych;
- d) wartości rezydualnej, oszacowanej w oparciu o metodę wyceny wartości aktywów trwałych netto, określoną przy wykorzystaniu metody i okresu amortyzacji zgodnych z polityką rachunkowości wnioskodawcy/operatora;
  - e) wartości pieniądza w czasie przy sumowaniu przepływów finansowych w różnych latach.

Analizę sporządza się przy użyciu metody standardowej lub złożonej. Wybór metody zależy od tego, czy możliwe jest oddzielenie strumienia przychodów projektu od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta oraz czy możliwe jest oddzielenie strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych na realizację projektu od ogólnego strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych Wnioskodawcy. Szczegółowe informacje w zakresie wyboru metody opracowania analizy finansowej przedstawiono w Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 (podrozdział 6.5).

Analiza finansowa powinna zostać przeprowadzona w wersji elektronicznej w specjalnie przygotowanych do tego celu arkuszach kalkulacyjnych (format xls), przedstawiających sporządzone analizy zgodnie ze schematem przedstawionym poniżej:

- 1) „Dane wejściowe”,
- 2) „Obliczenia”,
- 3) „Trwałość finansowa”,
- 4) „Wartość dofinansowania”.

Arkusz kalkulacyjny nie powinien być chroniony, w arkuszu powinny być widoczne (nieukryte) działające formuły, pokazujące powiązania pomiędzy poszczególnymi wielkościami finansowymi. Plik nie może komunikować się na zewnątrz.

Sporządzanie analizy finansowej należy rozpocząć od tabel w arkuszu „Dane wejściowe”, gdzie należy określić wszystkie założenia wykorzystywane podczas obliczeń. Zasadnicze obliczenia należy przeprowadzić z wykorzystaniem formuł w arkuszu „Obliczenia”. Analizę trwałości finansowej należy przeprowadzić za pomocą formuł w arkuszu „Trwałość finansowa”. Arkusz kalkulacyjny można dostosowywać oraz rozbudowywać do swoich potrzeb wynikających ze specyfiki projektu, sektora, wymagań i tym podobne (na przykład: na potrzeby obliczenia zmiany kapitału obrotowego netto należy stworzyć dedykowaną tabelę z odpowiednimi kalkulacjami powiązanymi formułami).

W niniejszym punkcie Studium Wykonalności należy przedstawić zbiorcze zestawienie przyjętych parametrów oraz najważniejszych wyników otrzymanych z analizy przedstawionej w arkuszu kalkulacyjnym wraz z ich interpretacją zgodnie z instrukcjami poniżej.

## 8.1. Założenia

- 1) wskaźniki makroekonomiczne – należy korzystać z danych makroekonomicznych zawartych w aktualnych wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw;
- 2) ceny stałe – w analizach należy stosować ceny stałe, to jest nieuwzględniające wpływu inflacji;
- 3) stopa dyskontowa – dla analiz prowadzonych w cenach stałych należy stosować stopę dyskontową na poziomie 4%;
- 4) podatek VAT – analizy należy sporządzić w:
  - a) cenach netto (bez VAT) w przypadku, gdy podatek VAT podlega (lub może potencjalnie podlegać) odliczeniu lub
  - b) w cenach brutto (wraz z VAT), gdy VAT nie podlega odliczeniu. VAT należy wyodrębnić jako osobną pozycję analizy finansowej;
- 5) okres odniesienia (horyzont czasowy) – okres, za który należy sporządzić prognozę przepływów pieniężnych w projekcie, uwzględniający zarówno okres realizacji projektu, jak i okres po jego ukończeniu, to jest fazę inwestycyjną i operacyjną. Rokiem bazowym w analizie finansowej powinien być założony w analizie rok rozpoczęcia realizacji projektu (na przykład: rok rozpoczęcia robót budowlanych). Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której wniosek o dofinansowanie został sporządzony na etapie, gdy realizacja projektu została już rozpoczęta. Wówczas rokiem bazowym jest rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Prac przygotowawczych (na przykład: prac geodezyjnych lub uzyskania zezwoleń, czy przeprowadzenia studiów wykonalności) nie uznaje się za rozpoczęcie rzeczowej realizacji projektu.

Okres odniesienia zastosowany w analizach powinien odzwierciedlać ekonomiczny okres użytkowania projektu, a więc odpowiadać oczekiwanemu czasowi, w którym projekt pozostaje użyteczny (to znaczy zdolny do dostarczania dóbr/usług).

W celu zachowania porównywalności należy przyjąć 15-letni okres odniesienia.
- 6) podatki bezpośrednie - mogą zostać uwzględnione w analizie finansowej jako koszty, o ile stanowią one faktyczny koszt operacyjny ponoszony w związku z funkcjonowaniem projektu oraz istnieje możliwość ich skwantyfikowania. Niezależnie od powyższego, podatki bezpośrednie należy każdorazowo uwzględnić jako koszty w ramach analizy trwałości finansowej. Zasadność wskazania podatków bezpośrednich (na przykład: podatku od nieruchomości) jako przychodów projektu należy poddać pogłębionej analizie, uwzględniającej specyfikę danego projektu (na przykład: wpływ z tytułu podatku może zostać uznany za przychód projektu, jeżeli konieczność wniesienia tej opłaty jest bezpośrednio związana z realizacją projektu lub usługami dostarczanymi przez projekt);
- 7) amortyzacja – metoda oraz okres amortyzacji dla każdego typu aktywa powinny być zgodne z polityką rachunkowości Wnioskodawcy;

- 8) wartość dofinansowania projektu z funduszy UE – może zostać uwzględniona tylko w ramach analizy trwałości finansowej projektu.

#### 8.2. Nakłady inwestycyjne projektu i wydatki kwalifikowalne

W niniejszym punkcie Studium należy omówić przyjętą metodykę oraz założenia dla określenia wartości nakładów inwestycyjnych projektu oraz podać źródło informacji o nich (na przykład: kosztorysy inwestorskie, szacunki Wnioskodawcy). Ponadto należy uzasadnić wybór najbardziej efektywnej metody finansowania nakładów (zakup, amortyzacja, leasing i tym podobne) uwzględniając okres realizacji, przedmiot i cel danego projektu.

W przypadku uwzględnienia w analizach nakładów odtworzeniowych, tutaj należy uzasadnić konieczność ich ponoszenia w projekcie, a także wskazać podstawę ich prognozowania.

Natomiast wartości nakładów inwestycyjnych należy przedstawić z zachowaniem zgodności z wnioskiem o dofinansowanie w arkuszu „Dane wejściowe” w podziale na wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne.

#### 8.3. Przychody operacyjne projektu

W niniejszym punkcie Studium należy krótko opisać zidentyfikowane źródła przychodów projektu oraz opisać założenia przyjęte do szacowania ich wielkości w okresie odniesienia.

Szacowanie przychodów operacyjnych należy przedstawić (w zależności od charakteru projektu) w podziale na rodzaj produktów/usług/towarów lub grupy odbiorców. Obliczony poziom przychodów musi wynikać wprost z planowanej ilości świadczonych usług oraz wysokości przyjętych opłat.

W analizie finansowej projektu, na potrzeby obliczenia efektywności finansowej projektu, powinny być uwzględniane wyłącznie przychody pochodzące z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników lub określone instytucje za towary lub usługi zapewniane przez dany projekt.

Właściwym do uwzględniania wszystkich źródeł przychodów etapem analizy finansowej jest etap analizy trwałości finansowej projektu.

#### 8.4. Koszty operacyjne projektu

Szacowanie kosztów eksploatacji (operacyjnych) należy przeprowadzić w arkuszu kalkulacyjnym według układu rodzajowego kosztów z uprzednim określeniem założeń w niniejszej części Studium. W razie braku danych należy korzystać z ostatniego dostępnego okresu lub wiedzy konsultantów i danych rynkowych. Kluczowe jest podanie źródła informacji. Szacowanie kosztów należy odnosić do cen rynkowych i przyjętej koncepcji technicznej.

Proszę opisać poszczególne koszty w odniesieniu do zgłoszonego projektu:

- 1) amortyzacja;
- 2) usługi obce;
- 3) zużycie materiałów i energii;
- 4) wynagrodzenia;

- 5) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia;
- 6) podatki i opłaty;
- 7) pozostałe koszty rodzajowe.

Po stronie kosztów operacyjnych powinny zostać uwzględnione również oszczędności kosztów operacyjnych (działalności), czyli spadku poziomu kosztów operacyjnych związanych z funkcjonowaniem infrastruktury powstałej w skutek realizacji projektu. W niniejszym punkcie należy opisać sposób i podstawę szacowania oszczędności.

#### 8.5. Wskaźniki efektywności finansowej

Zgodnie z artykułem 73 ustępem 2 literą c rozporządzenia nr 2021/1060, projekty wybrane do wsparcia powinny charakteryzować się najkorzystniejszą relacją między kwotą wsparcia, podejmowanymi działaniami i celami, które mają być osiągnięte w wyniku ich realizacji.

W celu oceny tego warunku w arkuszu obliczeniowym należy obliczyć następujące wskaźniki:

- 1) finansowa bieżąca wartość netto inwestycji (FNPV/C),
- 2) finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C),

a w niniejszej części opisowej Studium krótko skomentować otrzymane wyniki.

Powyższe wskaźniki obrazują zdolność wpływów z projektu do pokrycia wydatków z nim związanych, stąd obejmują wyłącznie wartości dotyczące samego projektu. Jako wpływy projektu przyjmuje się przychody operacyjne oraz wartość rezydualną. Nakłady inwestycyjne należy wykazać zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. W przypadku poniesienia pierwszych nakładów w innym roku niż rok złożenia wniosku o dofinansowanie, należy dyskontować przepływy od roku następnego po roku poniesienia pierwszych nakładów (to jest rok poniesienia pierwszych nakładów powinien być dyskontowany współczynnikiem 1).

#### 8.6. Trwałość finansowa

Zgodnie z artykułem 73 ustępem 2 literą d rozporządzenia nr 2021/1060 analiza trwałości finansowej projektu polega na wykazaniu, że Wnioskodawca dysponuje niezbędnymi zasobami, aby pokryć koszty eksploatacji i utrzymania inwestycji realizowanej w ramach projektu zarówno na etapie inwestycyjnym, jak i operacyjnym.

W arkuszu obliczeniowym należy przedstawić analizę zasobów finansowych projektu polegającą na zbadaniu w przyjętym okresie odniesienia stanu środków pieniężnych na koniec poszczególnych okresów z uwzględnieniem dofinansowania projektu z funduszy UE, a w niniejszej części opisowej Studium krótko skomentować analizę.

Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeżeli stan środków pieniężnych jest większy bądź równy zeru we wszystkich latach objętych analizą – czyli projekt ma zapewnioną płynność finansową.

Należy przygotować projekcję wielkości finansowych obejmujących:

- a) analizę zasobów finansowych projektu. Weryfikacja trwałości finansowej projektu polega na zbadaniu salda niedyskontowanych skumulowanych przepływów pieniężnych

generowanych przez projekt z uwzględnieniem dofinansowania projektu z funduszy UE. Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeżeli saldo to jest większe bądź równe zero we wszystkich latach objętych analizą.

- b) analizę sytuacji finansowej beneficjenta/operatora. Weryfikacja polega na zbadaniu trwałości finansowej beneficjenta/operatora z projektem. Analiza przepływów pieniężnych powinna wykazać, że beneficjent/operator z projektem ma dodatnie roczne saldo skumulowanych przepływów pieniężnych na koniec każdego roku, we wszystkich latach objętych analizą.

Szczególne podejście w ramach analizy finansowej, stosowane jest w przypadku projektów realizowanych w systemie kilku podmiotów. W przypadku analizowania projektu, w którego realizację zaangażowany jest więcej niż jeden podmiot, rekomendowane jest przeprowadzenie analizy dla projektu oddzielnie z punktu widzenia każdego z tych podmiotów, a następnie sporządzenie analizy skonsolidowanej (to znaczy ujęcie przepływów wcześniej wyliczonych dla podmiotów zaangażowanych w realizację projektu i wyeliminowanie wzajemnych rozliczeń między nimi, związanych z realizacją projektu). Dla potrzeb dalszych analiz (analizy ekonomicznej oraz analizy ryzyka i wrażliwości) należy wykorzystywać wyniki analizy skonsolidowanej.

## **9. Wartość dofinansowania projektu**

W przypadku występowania w projekcie kosztów kwalifikowalnych przewidzianych do dofinansowania w ramach Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 (GBER) oraz pomocy de minimis Wnioskodawca zobowiązany jest do ujednoczenia poziomu dofinansowania.

### **9.1. Ustalenie dofinansowania dla projektów nieobjętych pomocą publiczną.**

W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną poziom dofinansowania ustala się zgodnie z Regulaminem wyboru projektów dla naboru.

### **9.2. Ustalenie dofinansowania dla projektów objętych pomocą de minimis**

Wartość dofinansowania należy ustalić jako iloczyn kosztów kwalifikowalnych objętych pomocą de minimis i maksymalnej intensywności dofinansowania dla pomocy de minimis określonej w Regulaminie wyboru projektów dla naboru.

### **9.3. Ustalenie dofinansowania dla projektów objętych pomocą publiczną.**

Wartość dofinansowania należy ustalić zgodnie z wytycznymi wskazanymi w odpowiednich rozporządzeniach wykonawczych, odnosząc się do sprecyzowanej tam kwalifikowalności kosztów oraz intensywności dofinansowania.

Kwota pomocy nie przekracza różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych ex ante, na podstawie rozsądnych prognoz.

Zysk operacyjny oznacza różnicę między zdyskontowanymi dochodami a zdyskontowanymi kosztami operacyjnymi w ekonomicznym cyklu życia inwestycji, gdy różnica ta jest wartością dodatnią.

Koszty operacyjne obejmują koszty, takie jak koszty personelu, materiałów, zakontraktowanych usług, komunikacji, energii, konserwacji, czynszu, administracji, lecz nie uwzględniają kosztów amortyzacji i kosztów finansowania, jeśli zostały one objęte zakresem pomocy inwestycyjnej.

Dyskontowanie przychodów i kosztów operacyjnych przy zastosowaniu odpowiedniej stopy dyskontowej pozwala na osiągnięcie rozsądnego zysku. Wielkości finansowe należy dyskontować stopą dyskontową ustalaną na podstawie stopy referencyjnej wykorzystywanej do obliczania wartości pomocy publicznej, według wzoru:

Stopa dyskontowa = stopa bazowa + marża 100 punktów bazowych.

Aktualna wartość stopy referencyjnej do obliczania wartości pomocy publicznej:

[https://uokik.gov.pl/stopa\\_referencyjna\\_i\\_archiwum.php](https://uokik.gov.pl/stopa_referencyjna_i_archiwum.php)

**Analiza powinna być przeprowadzona w okresie odniesienia równemu cyklowi życia inwestycji definiowanemu jako okres ekonomicznej użyteczności danych aktywów (okres amortyzacji zasadniczych aktywów (dominujących w projekcie) będących przedmiotem inwestycji). W przypadku aktywów o różnym okresie amortyzacji, należy brać pod uwagę najdłuższy z tych okresów.**

W celu wyliczenia zysku operacyjnego oraz ustalenia wysokości wsparcia należy:

1. Wziąć pod uwagę przychody i koszty operacyjne projektu w okresie ekonomicznego życia projektu oraz wyliczyć zysk:

Zysk operacyjny  $ZO = \Sigma$  zdyskontowanych przychodów operacyjnych -  $\Sigma$  zdyskontowanych kosztów operacyjnych

2. W przypadku gdy zysk operacyjny  $> 0$  należy go odjąć od zdyskontowanych kosztów kwalifikowalnych projektu.

Maksymalna wielkość pomocy (zdyskontowana) = zdyskontowane koszty kwalifikowalne – zysk operacyjny

Następnie należy przedstawić maksymalną wartość pomocy jako wartość niezdykontowaną.

Każdorazowo należy porównywać czy wyliczona wartość pomocy nie przewyższa kwoty maksymalnego dofinansowania z Regulaminu wyboru projektów dla naboru (maksymalny % x koszty kwalifikowalne), a w przypadku wystąpienia takiej sytuacji przyjąć niższą kwotę i niższy % dofinansowania. Dokonując porównania należy zwrócić uwagę na różnice w kwalifikowalności kosztów w przypadku pomocy publicznej i dofinansowania na zasadach ogólnych.

3. Z kolei w przypadku gdy analizowana działalność nie będzie generowała wyżej wymienionego zysku, to jest zysk operacyjny  $\leq 0$ , kwota pomocy będzie się odnosiła jedynie do kosztów kwalifikowalnych projektu.

Kwota pomocy = koszty kwalifikowalne projektu wykazane we wniosku o dofinansowanie projektu x maksymalna stopa współfinansowania określona w Regulaminie wyboru projektów dla naboru

W takim przypadku należy przyjąć poziom dofinansowania zgodny z zapisami Regulaminu wyboru projektów dla naboru (maksymalny % x koszty kwalifikowalne).

Szczegółowe obliczenia w przypadku obliczania wielkości dofinansowania w oparciu o zysk operacyjny należy wykonać w arkuszu „Wartość dofinansowania”.

W tym punkcie należy wskazać założenia do obliczeń oraz krótko skomentować otrzymane wyniki.

## 10. Analiza ekonomiczna

Analizę ekonomiczną należy przygotować zgodnie z metodyką przedstawioną poniżej.

Analiza ekonomiczna przeprowadzana jest w drodze skorygowania wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne oraz ceny rozrachunkowe. Do oszacowania kosztów i korzyści ekonomicznych stosowana jest, podobnie jak w analizie finansowej, metoda DCF. Analizę ekonomiczną przeprowadza się w cenach stałych. Społeczna stopa dyskontowa (społeczny wskaźnik waloryzacji), jaką należy przyjąć w analizie ekonomicznej, zgodnie z rekomendacją zawartą w Vademecum AE, wynosi 3%.

Podstawą do przeprowadzenia analizy ekonomicznej są przepływy środków pieniężnych określone w analizie finansowej. Przy określaniu ekonomicznych wskaźników efektywności należy jednak dokonać niezbędnych korekt dotyczących:

- a) efektów fiskalnych (transferów),
- b) efektów zewnętrznych,
- c) przekształceń z cen rynkowych na ceny rozrachunkowe.

Korekty fiskalne polegają, między innymi na skorygowaniu następujących pozycji:

- a) odliczeniu podatków pośrednich (na przykład: VAT, który w analizie finansowej był uwzględniany w cenach, czy też podatku akcyzowego),
- b) odliczeniu subwencji i wpłat, mających charakter wyłącznie przekazu pieniężnego – tak zwanych ”czystych” płatności transferowych przekazywanych przez podmioty publiczne na rzecz osób fizycznych (na przykład: płatności z tytułu ubezpieczeń społecznych),
- c) uwzględnieniu w cenie tych konkretnych podatków pośrednich / subwencji /dotacji, które mają za zadanie zmienić efekty zewnętrzne. Jednakże należy pamiętać, aby w trakcie analizy nie liczyć ich podwójnie (przykładowo jako podatek włączony do danej ceny oraz jako szacunkowy zewnętrzny koszt środowiskowy).

Korekta dotycząca efektów zewnętrznych ma na celu ustalenie wartości negatywnych i pozytywnych skutków projektu (odpowiednio kosztów i korzyści zewnętrznych). Ponieważ efekty zewnętrzne, z samej definicji, następują bez pieniężnego przepływu, nie są one uwzględnione w analizie finansowej, w związku z czym muszą zostać oszacowane i wycenione. W przypadku, gdy wyrażenie ich za pomocą wartości pieniężnych jest niemożliwe, należy skwantyfikować je w kategoriach materialnych w celu dokonania oceny jakościowej. Należy wówczas wyraźnie zaznaczyć, że nie zostały one ujęte przy obliczaniu wskaźników analizy ekonomicznej.

Przekształcenie z cen rynkowych w ceny rozrachunkowe (ukryte) ma na celu uwzględnienie czynników mogących oderwać ceny od równowagi konkurencyjnej (to jest skutecznego rynku),



takich jak: niedoskonałości rynku, monopole, bariery handlowe, regulacje w zakresie prawa pracy, niepełna informacja i tym podobne. Przeliczanie cen rynkowych na rozrachunkowe ma na celu zapewnienie, że te ostatnie będą odzwierciedlały koszt alternatywny wkładu w projekt oraz gotowość klienta do zapłaty za produkt końcowy. W szczególności, w przypadku gdy wynagrodzenie finansowe nie odzwierciedla alternatywnego kosztu pracy, należy skorygować je do poziomu wynagrodzenia ukrytego (ang. shadow wage). Szczegółowe informacje na temat przekształcania cen rynkowych na ceny rozrachunkowe wraz z przykładowymi czynnikami konwersji przedstawione zostały w Vademecum AE.

W celu dokonania oceny ekonomicznej projektu należy posłużyć się następującymi ekonomicznymi wskaźnikami efektywności:

- a) ENPV, która powinna być większa od zera,
- b) ERR, która powinna przewyższać przyjętą stopę dyskontową,
- c) relacją zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów (B/C), która powinna być wyższa od jedności.

Ekonomiczna bieżąca wartość netto inwestycji jest różnicą ogółu zdyskontowanych korzyści i kosztów związanych z inwestycją. Uznaje się, że projekt jest efektywny ekonomicznie, jeżeli wskaźnik ekonomicznej bieżącej wartości netto jest dodatni.

Ekonomiczna stopa zwrotu (ERR) określa ekonomiczny zwrot z projektu. W przypadku, gdy wartość ENPV wynosi zero, to znaczy bieżąca wartość przyszłych korzyści ekonomicznych jest równa bieżącej wartości kosztów ekonomicznych projektu, ERR jest równe przyjętej stopie dyskontowej. W przypadku, gdy ERR jest niższe od przyjętej stopy dyskontowej, ENPV jest ujemne, co oznacza, że bieżąca wartość przyszłych korzyści ekonomicznych jest niższa niż bieżąca wartość kosztów ekonomicznych projektu. Jeżeli ekonomiczna stopa zwrotu jest mniejsza od zastosowanej stopy dyskontowej, wówczas projekt nie jest efektywny ekonomicznie i nie powinien zostać zakwalifikowany do dofinansowania

Wskaźnik B/C (korzyści/koszty) ustala się jako stosunek sumy zdyskontowanych korzyści do sumy zdyskontowanych kosztów generowanych w okresie odniesienia. Uznaje się, że inwestycja jest efektywna, jeżeli wskaźnik B/C jest większy od jedności, co oznacza, że wartość korzyści przekracza wartość kosztów inwestycji.

Wzory do obliczenia powyższych wskaźników zostały przedstawione w Załączniku 1 do Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

## **11. Analiza wrażliwości i ryzyka**

Analizę wrażliwości i ryzyka jest obligatoryjnym elementem Studium Wykonalności dla projektów, których całkowity koszt kwalifikowalny w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie wynosi co najmniej 50 mln PLN. Należy ją przygotować w oparciu o Rozdział 8. „Analiza ryzyka i analiza

wrażliwości” Wytocznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.